

JULEBODAÅN

Julebodaån vid Blåherremölla

Faunistiska fakta:

Julebodaån med biflöden har en renvattenfauna som är mycket artrik i nedre loppet

Summa påträffade taxa 1977–2017:	99 taxa (7 lokaler)
Summa påträffade taxa 2006:	55 taxa (4 lokaler)
Summa påträffade taxa 2007:	37 taxa (1 lokal)
Summa påträffade arter 2008:	36 taxa (1 lokal)
Summa påträffade arter 2009:	33 taxa (1 lokal)
Summa påträffade arter april 2011:	39 taxa (1 lokal)
Summa påträffade arter okt 2011:	43 taxa (1 lokal)
Summa påträffade arter 2012:	48 taxa (1 lokal)
Summa påträffade arter 2013:	44 taxa (1 lokal)
Summa påträffade arter 2014:	36 taxa (1 lokal)
Summa påträffade arter 2015:	42 taxa (1 lokal)
Summa påträffade arter 2016:	42 taxa (1 lokal)
Summa påträffade arter 2017:	36 taxa (1 lokal)

Artrikaste lokal, 48 taxa:	Blåherremölla (2012)
Antal rödlistade bottenfaunaarter:	3

Fynd av rödlistade arter

Sårbar (VU)

Nattsländan *Beraea maura* – Blåherremölla 1 ex 2012

Nära hotad (NT)

Nattsländan *Ecclisopteryx dalecarlica* – Lillehem 5 ex 2006, strax uppströms Maglehem 1 ex 1979, 2 ex 1994, Blåherremölla 4 ex 2006, 4 ex 2007, 28 ex 2008, 86 ex 2009, 14 ex april 2011, 101 ex okt 2011, 251 ex 2012, 60 ex 2013, 67 ex 2014, 99 ex 2015, 11 ex 2016, 58 ex 2017, lokal 1 km uppströms mynningen 1 ex 2000

Nattsländan *Odontocerum albicorne* – Lillehem 30 ex 2006, strax uppstr Maglehem 1 ex 1979, 10 ex 1994, Blåherremölla 2 ex 2006, 2 ex 2007, 5 ex 2008, 1 ex 2009, 2 ex

april 2011, 8 ex okt 2011, 2 ex 2012, 3 ex 2013, 5 ex 2014, 2 ex 2015, 1 ex 2016, 2 ex 2017, lokal 1 km uppströms mynningen 2 ex 1995

Karakteristisk fauna i ån 2006

De **övre delarna** av avrinningsområdet utgörs till stora delar av skog, men även våtmarker och åkermark finns. Vattendragen är till stora delar rätade och nedgrävda. I **Hörrödsån strax norr om Hörröd** är vattendraget ca 0,5 m brett och 0,5 m djupt (högflöde), djupt nedskuret med bra fall och stenig/sandig botten. Vid provtagningen 2006 dominerades faunan stort av knottlarver. Även dagsländan *Baetis rhodani* och fjädermygglarver (*Chironomidae*) är vanliga. Renvattenkrävande arter som bäcksländor finns, men dag- och nattsländor är fåtaliga. Endast en nattsländeart noterades 2006.

I bäckarmen söderifrån, **Agusabäcken**, togs prov vid Hörröd, där bäcken är lite bredare och grundare än den norra armen. Fallet är bra och botten består av lätttrölig småsten, grus och sand. Faunan domineras av fjädermygglarver (*Chironomidae*), vilket tyder på en inlagring av organiskt material i sedimentet. Sötvattensmärla (*Gammarus pulex*) är också vanlig. Övriga karaktäristiska arter är igeln *Helobdella stagnalis*, kräftdjuret *Asellus aquaticus*, dagsländan *Baetis rhodani*, bäcksländan *Capnia bifrons*. Bäckvattenbaggar saknades helt vid provtagningen 2006. Fem nattsländearter noterades, vilket var betydligt fler än i den norra åfåran.

I **Julebodaån uppströms Lillehems mölla** är ån ca 3 m bred och 4 dm djup (högflöde). Ån har bra fall och lämplig bottenfaunabotten. Sedimentet är rensolat och domineras av grus och grov sand. Faunan är artrik, ingen art dominerar, vanligast är dagsländan *Baetis rhodani*. Karaktäristiska arter är sötvattensmärla (*Gammarus pulex*), dagsländan *Heptagenia sulphures*, bäcksländorna *Brachyptera risi*, *Nemoura flexuosa*, *Capnopsis schilleri*, bäckvattenbaggarna *Elmis aenea*, *Limnius volckmari*, nattsländorna *Rhyacophila nubila*, *Agapetus ochripes*, *Ecclisopteryx dalecarlica*, *Silo pallipes*, *Odontocerum albicorne*.

Både strax uppströms Maglehem, vid väg 20 och nedströms Maglehem, vid Blåherremölla, är bottenfaunan snarlik den vid Lillehem, och med samma karaktäristiska arter. Även här är fallet bra och botten lämplig för bottenfaunaundersökning, med sten och grus. Nejonögon finns i bäcken.

I nedersta loppet är ån mycket sandig och bitvis lugnflytande, alltså olämplig för bottenfaunaundersökning.

Föroreningspåverkan

Föroreningspåverkan är **obetydlig** i Julebodaån, medan en **svag – måttlig** påverkan märks i de övre delarna.

Indikatorarter i Julebodaån

Positiva

Limnius volckmari – en renvattenkrävande bäckvattenbagge som tål höga näringshalter

Elmis aenea - en renvattenkrävande bäckvattenbagge som tål höga näringshalter

Brachyptera risi - en renvattenkrävande bäckslända

Capnia bifrons - en renvattenkrävande bäckslända

Capnopsis schilleri - en renvattenkrävande bäckslända
Ephemera danica – en renvatten- och syrgaskrävande dagslända
Heptagenia sulphurea – en renvattenkrävande dagslända som kräver bra förhållanden
Agapetus ochripes – en renvattenkrävande nattslända
Ecclisopteryx dalecarlica – en renvattenkrävande nattslända
Silo pallipes – en renvattenkrävande nattslända som vill ha renspolad botten
Odontocerum albicorne – en renvattenkrävande nattslända som inte tål grumling
Philopotamus montanus – en renvattenkrävande nattslända

Negativa

Asellus aquaticus – sötvattensgråsugga, föroreningsindikator, gynnas av organiska utsläpp
Helobdella stagnalis – en igel som kan indikera organiska utsläpp t ex avlopp
Chironomidae – fjädermygglarver, föroreningsindikator om den finns i stort antal på sten/grus-botten

Djurgrupper i Julebodaån

I tabellen nedan redovisas antal påträffade arter inom olika djurgrupper 1977-2006

Latin	Svenska	Artantal
Hydrozoa	Polypdjur	0
Turbellaria	Virvelmaskar	2
Nematoda	Rundmaskar	1
Gastropoda	Snäckor	2
Bivalvia	Musslor	1
Oligochaeta	Glattmaskar	4
Hirudinea	Iglar	2
Crustacea	Kräftdjur	3
Araneae	Spindlar	1
Acarida	Vattenkvalster	1
Collembola	Hoppstjärter	1
Ephemeroptera	Dagsländor	10
Plecoptera	Bäcksländor	15
Odonata	Trollsländor	0
Coleoptera	Skalbaggar	10
Hemiptera	Skinbaggar	0
Megaloptera	Sävsländor	0
Neuroptera	Nätvingar	0
Lepidoptera	Fjärilar	0
Trichoptera	Nattsländor	20
Diptera	Tvåvingar	12

Bottenfauna i Julebodaån – total artlista

I tabellen nedan redovisas en total artlista för de 7 undersökta lokalerna 1977-2006. Totalt antal taxa 85. Det sammanlagda antalet påträffade individer redovisas också, vilket ger ett ungefärligt mått på hur vanlig arten är.

Art	Totalt
Polycelis sp.	1
Dendrocoelum lacteum	1
Ancylus fluviatilis	24
Gyraulus albus	2
Sphaeriidae	2
Pisidium sp.	11
Oligochaeta obest	7
Oligochaeta övriga	249
Eiseniella tetraedra	3
Lumbriculus variegatus	2
Tubificidae	11
Glossiphonia complanata	2
Helobdella stagnalis	3
Asellus aquaticus	15
Gammarus pulex	1082
Ostracoda	10
Argyroneta aquatica	4
Hydracarina	140
Collembola	3
Baetis niger	113
Baetis rhodani	877
Baetis sp.	124
Cloeon sp.	1
Siphonurus aestivalis	1
Heptagenia sulphurea	157
Leptophlebia marginata	1
Ephemera danica	28
Ephemera vulgata	74
Ephemera sp.	3
Ephemerella ignita	2
Caenis horaria	20
Isoperla difformis	46
Isoperla grammatica	46
Isoperla sp.	17
Taeniopteryx nebulosa	6
Brachyptera risi	4
Brachyptera sp.	12
Amphinemura borealis	4
Amphinemura sulcicollis	194
Amphinemura sp.	8
Nemoura avicularis	7
Nemoura cinerea	7
Nemoura flexuosa	13
Nemurella pictetii	1
Protonemura meyeri	26
Capnia bifrons	114
Capnopsis schilleri	89

Art	Totalt
Leuctridae	10
Leuctra hippopus	49
Leuctra nigra	2
Leuctra sp.	48
Dytiscidae	2
Oreodytes sanmarkii	26
Platambus maculatus	5
Elmis aenea	347
Oulimnius sp.	3
Limnius volckmari	862
Elodes sp.	1
Hydraena gracilis	63
Hydraena sp.	56
Limnebius truncatellus	2
Hydrophilidae	1
Rhyacophila fasciata	4
Rhyacophila nubila	52
Rhyacophila sp.	13
Agapetus ochripes	170
Agapetus sp.	104
Lype reducta	1
Lype sp.	14
Tinodes pallidulus	6
Tinodes sp.	2
Plectrocnemia conspersa	11
Polycentropus flavomaculatus	23
Hydropsyche pellucidula	28
Hydropsyche sitalai	128
Limnephilidae	141
Apatania sp.	2
Ecclisopteryx dalecarlica	15
Chaetopteryx-Annitella	18
Limnephilus sp.	1
Halesus digitatus	4
Halesus sp.	6
Potamophylax cingulatus	5
Potamophylax latipennis	2
Stenophylax permistus	28
Silo pallipes	109
Sericostoma personatum	44
Odontocerum albicorne	56
Tipulidae	14
Tipula sp.	1
Dicranota sp.	63
Eriopterinae	4
Ormosia sp.	1
Scleroprocta sp.	1
Hexatominæ	8
Eloeophila sp.	17
Neolimnomyia sp.	1

Art	Totalt
Ptychopteridae	2
Simuliidae	1093
Ceratopogonidae	45
Chironomidae	1928
Tabanidae	1
Empididae	98